

โครงการรากวัฒนธรรม

โครงการรากวัฒนธรรม

ชื่อโครงการ

โครงการรากวัฒนธรรม

ผลผลิตที่ ๒

นโยบาย แผนด้านศิลปะ ศาสนา และวัฒนธรรมได้รับการบริหารจัดการ

ความสอดคล้องกับนโยบาย

นโยบายรัฐบาล นโยบายศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

๔.๔.๕ นำทุนทางวัฒนธรรมของประเทศมาสร้างคุณค่าทางสังคมและเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจโดยนำวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างผลิตภัณฑ์และบริการด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นวัฒนธรรมสร้างสรรค์ก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม และนำมาซึ่งรายได้สู่ชุมชน ตลอดจนให้สามารถต่อยอดไปสู่อุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบวงจรที่สร้างรายได้เข้าประเทศ

หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

กรมศิลปากร

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

กรมการศาสนา

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ ๒๕๕๗

๑. หลักการและเหตุผล

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงภูมิหลัง ความเป็นมา เอกลักษณ์เฉพาะรวมทั้งบ่งบอกถึงวิถีชีวิตของคนในชนชาตินั้นๆ ในปัจจุบันวัฒนธรรมมีบทบาทมากขึ้นในระบบเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวด้วยการแข่งขันในตลาดโลกที่ซับซ้อนมากขึ้น ส่งผลให้ทุกประเทศต่างพยายามหาสิ่งที่แตกต่างและโดดเด่น วัฒนธรรมจึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทุกฝายนำมาใช้เพื่อสร้างความแตกต่างในการแข่งขันซึ่งประเทศไทยมีทรัพยากรวัฒนธรรมที่สามารถเพิ่มศักยภาพและสร้างมูลค่าให้กับประเทศในเวทีตลาดโลกอย่างไรก็ดี จำเป็นต้องมีการสืบค้น รวบรวมศึกษาในรายละเอียดเพื่อนำมาบริหารจัดการให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ที่มาและหลักการของโครงการรากวัฒนธรรม วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงภูมิหลังความเป็นมา เอกลักษณ์เฉพาะรวมทั้งบ่งบอกถึงวิถีชีวิตของคนในชนชาตินั้นๆ ในปัจจุบันวัฒนธรรมมีบทบาทมากขึ้นในระบบเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวด้วยการแข่งขันในตลาดโลกที่ซับซ้อนมากขึ้น ส่งผลให้ทุกประเทศต่างพยายามหาสิ่งที่แตกต่างและโดดเด่น วัฒนธรรมจึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทุกฝ่ายนำมาใช้เพื่อสร้างความแตกต่างในการแข่งขัน ซึ่งประเทศไทยมีทรัพยากรวัฒนธรรมที่สามารถเพิ่มศักยภาพและสร้างมูลค่าให้กับประเทศในเวทีตลาดโลก อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องมีการสืบค้น รวบรวมศึกษาในรายละเอียดเพื่อนำมาบริหารจัดการให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

กระทรวงวัฒนธรรม ในฐานะหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบงานด้านวัฒนธรรมได้กำหนดนโยบาย “สืบสาน สร้างสรรค์ บูรณาการ” เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรักภาคภูมิใจ และหวงแหนมรดกทางศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของท้องถิ่น รวมทั้งสนับสนุนให้ชุมชนสามารถต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าให้กับมรดกทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ อันจะทำให้เกิดความสมดุลและสอดคล้องของการดำเนินชีวิตกับทรัพยากรทางวัฒนธรรมได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น กระทรวงวัฒนธรรมจึงจะดำเนินโครงการรากวัฒนธรรม เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบค้นรากวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเอง ก่อให้เกิดความรัก ความภูมิใจในท้องถิ่น ลดปัญหาการเคลื่อนย้ายคนเข้าเมืองใหญ่ เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการทรัพยากรวัฒนธรรมในพื้นที่เพื่อรองรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

๑.๑ กรอบแนวคิด

นำรากวัฒนธรรม (ของดีบ้านฉัน) มาสร้าง คุณค่าทางสังคมและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ พัฒนาต่อยอด ไปสู่อุตสาหกรรมวัฒนธรรมสร้างสรรค์อย่างครบวงจร โดยผ่านกระบวนการงานสืบสาน สร้างสรรค์ และบูรณาการผ่านความร่วมมือของหน่วยงาน องค์กร และประชาชนในทุกกระดับ

๑.๒ ความหมายของรากวัฒนธรรม

จากนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแนวคิดเรื่องรากวัฒนธรรมของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และการประชุมระดมความคิดจากรากวัฒนธรรมจังหวัดและภาคีเครือข่ายวัฒนธรรม จึงสรุปความหมายของรากวัฒนธรรม ดังนี้

รากวัฒนธรรม หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณี พิธีกรรม ภูมิปัญญา ซึ่งกลุ่มชนและสังคมได้ร่วมสร้างสรรค์ สังคม ปกป้อง เรียนรู้ ปรับประยุกต์ สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น เกิดความเจริญงอกงาม ทั้งด้านจิตใจและวัตถุ เป็นทุนทางสังคมที่ทำให้เกิดความรัก ความผูกพัน รู้คุณค่า และภาคภูมิใจในแผ่นดินเกิด

๑.๓ ขอบข่ายของรากวัฒนธรรม

จากความหมายรากวัฒนธรรมข้างต้น คณะทำงานฯ จึงได้กำหนดขอบข่ายของการสืบค้น รากวัฒนธรรม เพื่อสืบสาน สร้างสรรค์ บูรณาการ สร้างคุณค่าทางสังคม และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ภายใต้ ๘ วิถีไทย “ของดีบ้านฉัน” ดังนี้

- ๑) อาหาร (อาหารชาติพันธุ์, อาหารพื้นถิ่น, อาหารสุขภาพ)
- ๒) การแต่งกาย (ผ้า, เครื่องประดับ, เครื่องแต่งกาย, ผลิตภัณฑ์จากผ้า)
- ๓) ที่อยู่อาศัย (บ้านโบราณ ย่านเก่า เมืองเก่า สิ่งก่อสร้าง สถาปัตยกรรม)
- ๔) ประเพณี (ประเพณีเกี่ยวกับศาสนา, ความเชื่อ วิถีชีวิต, การทำมาหากิน)
- ๕) ภาษา วรรณกรรมพื้นบ้าน และประวัติศาสตร์บอกเล่า (ภาษาไทย ภาษาถิ่น, ภาษาสัญลักษณ์, สำนวน, สุภาษิต, ตำรา, นิทานพื้นบ้าน ชื่อบ้านนามเมือง)
- ๖) อาชีพ (ช่างฝีมือดั้งเดิม, หัตถกรรม, แพทย์แผนไทย, สปา)
- ๗) ความเชื่อ พิธีกรรม (โหราศาสตร์ ไสยศาสตร์ ศรัทธาต่อวิถีศาสนา ศรัทธาของกลุ่มคน ในแต่ละท้องถิ่น)
- ๘) ศิลปะพื้นถิ่น (ภูมิปัญญาด้านศิลปะท้องถิ่น ศิลปะการแสดง ศิลปะการต่อสู้ การละเล่นพื้นบ้าน กีฬาพื้นบ้าน)

นอกจากนี้รากวัฒนธรรม ยังมีขอบข่ายครอบคลุมไปถึงเรื่องมรดกภูมิปัญญาทาง วัฒนธรรมที่จับต้องได้ด้วย ดังนี้

- ๑) โบราณสถาน/โบราณวัตถุ
- ๒) มรดกโลก
- ๓) อุทยานประวัติศาสตร์
- ๔) ศาสนสถาน
- ๕) พิพิธภัณฑสถาน หอศิลป์ และพื้นที่เรียนรู้ทางศิลปวัฒนธรรม

๑.๔ จุดเน้น (ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗)

- ๑) คัดสรรรากวัฒนธรรม “ของดีบ้านฉัน” ประกอบด้วย ประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น/สุดยอด จากทุกท้องถิ่น นำไปต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
- ๒) บริหารจัดการองค์ความรู้รากวัฒนธรรมที่ผ่านการคัดสรรระดับพื้นที่ และ บริหารจัดการองค์ความรู้รากวัฒนธรรมที่มีอยู่แล้วในหน่วยงาน/องค์กรในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม

๑.๕ นิยามศัพท์

๑) รากวัฒนธรรม “ประเพณี” หมายถึง ประเพณีเกี่ยวกับศาสนา ความเชื่อ วิถีชีวิต การทำมาหากิน เป็นประเพณีที่ชุมชนนั้นๆ ได้ถือปฏิบัติสืบทอดกันมา มีความเป็นมา เรื่องราวและภูมิหลัง ที่ชัดเจน โดดเด่น เป็นเอกลักษณ์ มีความต่อเนื่องในการพัฒนา สร้างสรรค์ ปรับประยุกต์ มีรูปแบบการนำเสนอที่ดึงดูดความสนใจ และสร้างความประทับใจ พร้อมถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่คนอื่นและคนรุ่นต่อไป มีการพัฒนา สร้างสรรค์ ปรับประยุกต์ อยู่บนพื้นฐานความรับผิดชอบต่อสังคม และวัฒนธรรมไทย ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี ความผูกพัน และความภาคภูมิใจของคนในสังคม สามารถสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

๒) รากวัฒนธรรม “ศิลปะการแสดง” หมายถึง การแสดงที่เกี่ยวกับดนตรี ขับร้อง รำ เต้น และละคร ที่แสดงเป็นเรื่องราว มีความเป็นมาและภูมิหลังที่ชัดเจน มีรูปแบบการนำเสนอที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ ดึงดูดความสนใจ สร้างความประทับใจได้ มีการบ่มเพาะ ต่อยอด ถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่คนอื่นและคนรุ่นต่อไป มีการพัฒนา สร้างสรรค์ ปรับประยุกต์ อยู่บนพื้นฐานการรับผิดชอบต่อสังคม และวัฒนธรรมไทย สร้างความรัก ความสามัคคี ความผูกพัน และความภาคภูมิใจของคนในชุมชน สามารถสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

๓) รากวัฒนธรรม “อาหาร” หมายถึง อาหารชาติพันธุ์ อาหารพื้นถิ่น อาหารสุขภาพจากภูมิปัญญาไทย เป็นอาหารที่มีความเป็นมา เรื่องราวที่สะท้อนให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของชุมชน เป็นอาหารที่ใช้วัตถุดิบที่มีลักษณะจำเพาะโดดเด่นและมีชื่อเสียงของชุมชน กระบวนการผลิตไม่เป็นพิษกับสิ่งแวดล้อมและไม่ทำลายวัตถุดิบที่มีจำกัด มีคุณค่าทางโภชนาการ รสชาติกลมกล่อมเป็นที่ยอมรับของคนส่วนใหญ่ มีการพัฒนามาตรฐานและปรับปรุงสูตรอาหารให้มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่มขึ้น มีการบ่มเพาะ ต่อยอด ถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่คนอื่น ๆ และรุ่นต่อไป มีความสามารถในการผลิตเชิงปริมาณพร้อมแสดง สาธิตและจำหน่ายในโอกาสต่างๆ สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

๔) รากวัฒนธรรม “ผ้าทอ” หมายถึง ผ้าผืนซึ่งทำจากเส้นใยธรรมชาติ หรือผ้าผืนซึ่งทำ

จากเส้นใยธรรมชาติผสมเส้นใยสังเคราะห์ นำมาถักทอเป็นผืนมีลวดลายที่สวยงามสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญา อัตลักษณ์ของชาติพันธุ์และท้องถิ่นที่โดดเด่น มีการพัฒนา สร้างสรรค์และปรับประยุกต์การถักทอและลวดลายบนผืนผ้า มีการคัดสรรวัตถุดิบที่มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม กระบวนการผลิตไม่เป็นพิษกับสิ่งแวดล้อมและไม่ทำลายวัตถุดิบที่มีจำกัด มีคุณค่าและมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและพึงพอใจของคนส่วนใหญ่ มีการบ่มเพาะ ต่อยอด ถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่คนอื่นและคนรุ่นต่อไป มีความสามารถในการผลิตเชิงปริมาณพร้อมแสดง สาธิตและจำหน่ายในโอกาสต่างๆ สามารถสร้างอาชีพและสร้างรายได้ให้กับครอบครัวและชุมชน ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อสืบค้นรากวัฒนธรรมและนำมาสร้างและพัฒนาระบบศูนย์ข้อมูลรากวัฒนธรรม
- ๒) เพื่อนำรากวัฒนธรรมมาสร้างคุณค่าทางสังคม และเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ
- ๓) เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของรากวัฒนธรรม ก่อให้เกิดความสุข อย่างยั่งยืน
- ๔) เพื่อบูรณาการ และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน และหน่วยงานทุกภาคส่วน

๓. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- คัดสรรรากวัฒนธรรม “ของดีบ้านฉัน” ๘ วิถีไทย ด้านประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ในพื้นที่ ๗๗ จังหวัด (๘๗๘ อำเภอ และกรุงเทพมหานคร ๕๐ เขต) พร้อมได้ข้อมูลองค์ความรู้รากวัฒนธรรมแต่ละรายการ

เชิงคุณภาพ

- รวบรวมข้อมูลองค์ความรู้ที่ได้มาจากการคัดสรรระดับพื้นที่ **และ ข้อมูลองค์ความรู้ที่มีอยู่** ใน **หน่วยงาน องค์กร ในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม** มาบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เป็นต้นน้ำในการศึกษา สืบสาน สร้างสรรค์ เพิ่มคุณค่าทางสังคม และมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

- สร้างการรับรู้ และการมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงาน องค์กร และเจ้าของวัฒนธรรม นำไปสู่ความ รัก ภาคภูมิใจ สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น

๔. ระยะเวลา

ปีงบประมาณ ๒๕๕๗

๕. สถานที่

- จังหวัด ๗๖ จังหวัด และทุกอำเภอทั่วประเทศ
- กรุงเทพมหานคร (๕๐ เขต)

๖. งานกิจกรรมที่ดำเนินการ

ตามแผนปฏิบัติการโครงการรากวัฒนธรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ประเทศ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

แผนปฏิบัติการโครงการรากวัฒนธรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ประเทศประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการ											ผู้รับผิดชอบ		
		พ.ศ. ๒๕๕๖					พ.ศ. ๒๕๕๗								
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.		ก.ย.	
๑.จัดทำแผนงานโครงการเพื่อขออนุมัติและขับเคลื่อน โครงการ (งบบริหาร)	๖๐,๐๐๐ (งบ สนย.)	←→													คณะกรรมการฯ
๒. จัดทำคู่มือคัดสรรรากวัฒนธรรมที่มี เรื่องราว (story to tell) เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของกระทรวง	-	←→													คณะทำงานฯ ชุด สป. วธ.
๓. จัดประชุมชี้แจงโครงการผ่านระบบ Video Conference ร่วมกับหน่วยงานองค์กร ที่เกี่ยวข้อง ณ กทม. และ ศาลากลางจังหวัด	๒,๕๐๐ (งบ สนย.)			↔											รมว.วธ./ สวจ./สภาวัฒนธรรม/ นายอำเภอ/ผู้ที่เกี่ยวข้อง
๔. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์โครงการฯ ผ่านสื่อ ในพื้นที่ และผ่านระบบ Social Network ในระดับอำเภอ/จังหวัด ตามความพร้อมของพื้นที่	-														คณะกรรมการจังหวัด (สวจ. /สภาวัฒนธรรม นายอำเภอ)
๕.การคัดสรรรากวัฒนธรรม "ของดีบ้านฉัน" ระดับพื้นที่ ๕.๑ ประชุมชี้แจงสร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างการมี ส่วนร่วมระหว่างหน่วยงาน องค์กร และเจ้าของวัฒนธรรม	๑๓,๑๗๐,๐๐๐ (งบศูนย์เทคโนโลยีฯ)			↔											คณะกรรมการจังหวัด (สวจ./สภาวัฒนธรรม/ นายอำเภอ)
๕.๒ จัดเวทีประชาคมเพื่อคัดสรรประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่นของ ตำบลๆ ละ ๔ รายการ เพื่อเตรียมไปสู่การคัดสรรระดับอำเภอ					↔										คณะกรรมการอำเภอ (นายอำเภอ/อบต. สภาวัฒนธรรม/สวจ.)
๕.๓ คัดสรรรากวัฒนธรรม “ของดีบ้านฉัน”					↔										คณะกรรมการอำเภอ

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการ											ผู้รับผิดชอบ	
		พ.ศ. ๒๕๕๖						พ.ศ. ๒๕๕๗						
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.		ก.ย.
ระดับอำเภอ เพื่อให้ได้ ประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น อำเภอละ ๔ รายการ เพื่อเตรียมไปสู่การคัดสรรระดับจังหวัด														(นายอำเภอ/ สภาวัฒนธรรม/ สวจ.)
๖. คัดสรรรางวัลวัฒนธรรม "ของดีบ้านฉัน" ระดับเขตใน กทม. เพื่อให้ได้ ประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น เขตละ ๔ รายการ เพื่อเตรียมไปสู่การคัดสรรระดับ กทม.	๕๐๐,๐๐๐ (งบ สวธ.)			↔										
๗. จัดมหกรรมคัดสรร : แสดงผลงานประกอบการคัดสรร รางวัลวัฒนธรรม "ของดีบ้านฉัน" ระดับจังหวัด ที่ผ่าน การคัดเลือกระดับอำเภอ เพื่อให้ได้ ประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น จังหวัดละ ๔ รายการ พร้อมมอบประกาศเกียรติคุณ เพื่อเตรียมไปสู่การคัดสรรระดับภาค	(งบ กลุ่มส่งเสริม เครือข่ายฯ)					↔								คณะกรรมการจังหวัด (ผู้ว่าราชการจังหวัด/ นายอำเภอ/ สภาวัฒนธรรม/ สวจ.)
๘. จัดแสดงผลงานประกอบการคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม "ของดีบ้านฉัน" ระดับกทม. ที่ผ่าน การคัดเลือกระดับเขต เพื่อให้ได้ประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น ๔ รายการ พร้อมมอบประกาศเกียรติคุณ เพื่อเตรียมไปสู่การคัดสรรระดับภาค	๕๐๐,๐๐๐ (งบ สวธ.)					↔								
๙. จัดงานมหกรรมคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม "ของดีบ้านฉัน" ระดับภาค ๔ ภาค ที่ผ่าน	๒๐,๐๐๐,๐๐๐ (งบ สวธ.)						↔							สวธ./ คณะกรรมการฯ

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการ											ผู้รับผิดชอบ	
		พ.ศ. ๒๕๕๖						พ.ศ. ๒๕๕๗						
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.		ก.ย.
การคัดสรรระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานครแล้ว เพื่อให้ได้ประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น ภาคละ ๔ รายการ พร้อมมอบประกาศเกียรติคุณ														
๑๐. คัดสรรรางวัลวัฒนธรรม "ของดีบ้านฉัน" ระดับประเทศที่ผ่านการคัดสรร ระดับภาคเพื่อให้ได้ ประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น ระดับประเทศ ในงานวันอนุรักษ์มรดกไทย หรืองาน วันสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์	๑,๐๐๐,๐๐๐ (งบ สวธ.)							↔						สวธ.
๑๑. สร้างแบบบันทึกข้อมูล องค์กรความรู้ที่ ผ่านการคัดสรรจากระดับอำเภอ จังหวัด ภาค ประเทศ ในรูปแบบดิจิทัล	๑๐๐,๐๐๐ (งบศูนย์เทคโนโลยีฯ)		↔											คณะทำงานฯ ศทส
๑๒. กลับกรอง ตรวจสอบและบันทึกข้อมูล องค์กรความรู้ที่ผ่านการคัดสรรระดับอำเภอ จังหวัด ภาค ประเทศ ในรูปแบบ ดิจิทัล	๓๔๒,๔๐๐ (งบศูนย์เทคโนโลยีฯ)					↔								สวธ. / สวธ ศทส
๑๓. พัฒนาระบบข้อมูลองค์กรความรู้ ผ่านเว็บไซต์ และ mobile Application เป็นต้นน้ำในการศึกษา ค้นคว้า สืบสาน สร้างสรรค์ พัฒนา บ่มเพาะ ต่อยอด	๒,๐๐๐,๐๐๐ (งบศูนย์เทคโนโลยีฯ)			↔										ศทส

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการ											ผู้รับผิดชอบ	
		พ.ศ. ๒๕๕๖						พ.ศ. ๒๕๕๗						
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.		ก.ย.
๑๔. จัดหาเครื่องแม่ข่ายคอมพิวเตอร์ สำหรับจัดเก็บ คลังข้อมูลองค์ความรู้”ของดีบ้านฉัน” และให้บริการ	๗๔๐,๐๐๐ (งบศูนย์เทคโนโลยีฯ)			←→										ศทส
๑๕. พัฒนารูปแบบข้อมูล องค์ความรู้ พร้อมให้บริการสำหรับการเผยแพร่ ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ (สื่อยอด ๑๕๐ รายการ)	-			←→										ศทส คณะกรรมการฯ
๑๖. ตรวจสอบและบันทึกข้อมูล องค์ความรู้ที่ผ่านการคัดสรรระดับตำบล ในรูปแบบดิจิทัล	๑,๖๐๐,๘๐๐ (งบศูนย์เทคโนโลยีฯ)								←→					สวจ. ศทส
๑๗. จัดทำสื่อเพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ โครงการฯ ส่งผ่านช่องทางต่างๆ ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	๕,๐๐๐,๐๐๐ (งบสำนักเฝ้าระวังฯ)			←→										สฝว.
๑๗.๑ สร้างการรับรู้ ความรัก ความภาคภูมิใจในรากวัฒนธรรม ผ่านการจัดทำสติ๊กเกอร์ แอปพลิเคชัน คลิปวิดีโอ Spot TV วิทยู สารคดี หนังสือ รายการโทรทัศน์ ปฏิทินงานวัฒนธรรมประจำเดือน														
๑๗.๒ ประกวดสัญลักษณ์ “สื่อยอดรากวัฒนธรรม”														
๑๘. จัดรากวัฒนธรรม “ของดีบ้านฉันสัญจร” สู่สถานศึกษา กลุ่มชุมชน กลุ่มผู้ประกอบการ หน่วยงาน/องค์กร ในพื้นที่ (ตามศักยภาพของพื้นที่)	-								←→					สวจ./ศธ. สภาวัฒนธรรม

กิจกรรม	งบประมาณ (บาท)	ระยะเวลาดำเนินการ											ผู้รับผิดชอบ	
		พ.ศ. ๒๕๕๖					พ.ศ. ๒๕๕๗							
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.		ก.ย.
๑๙. จัดตั้งศูนย์ประสานข้อมูลสารสนเทศ	-						↔							สป.วธ./สวจ.
รากวัฒนธรรม “ของดีบ้านฉัน” เพื่อการศึกษา ค้นคว้า สืบสาน สร้างสรรค์ ต่อยอด ยกระดับ ให้เกิดคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ														
๒๐. สนับสนุน ส่งเสริมการนำรากวัฒนธรรม “ของดีบ้านฉัน” ไปเปิดการแสดงในต่างประเทศ (ตามแผนงานของสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ)	งบกลาง/ งบ สสจ								↔					สสจ
๒๑. สนับสนุนและส่งเสริมหน่วยงาน สถานศึกษา ผู้ประกอบการ และชุมชน นำรากวัฒนธรรมที่ผ่าน การคัดเลือก ไปต่อยอด บ่มเพาะ พัฒนา ขยายผล ต่อเนื่องต่อไป ตามความพร้อมของพื้นที่	งบกลาง ฯลฯ								↔					สป./สวจ./ ภาคีเครือข่าย
๒๒. ติดตามประเมินผล	-			↔				↔			↔			คณะทำงาน/สตป.
๒๓. สรุป วิเคราะห์ และรายงานผลการดำเนินงาน	-					↔		↔					↔	คณะทำงาน/สตป.
รวม	๔๕,๔๑๕,๗๐๐													

๗.งบประมาณปี พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๔๕,๔๑๕,๗๐๐ บาท

รายการ	บาท	คำชี้แจง
๑.จัดทำแผนงานโครงการเพื่อขออนุมัติและขับเคลื่อน	๖๐,๐๐๐	จัดประชุมคณะกรรมการ/คณะกรรมการ ฯลฯ
โครงการ (งบบริหาร)	(งบ สนย.)	
๒. จัดทำคู่มือคัดสรรรางวัลวัฒนธรรมที่มี		
เรื่องราว (story to tell) เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของกระทรวง		
๓. จัดประชุมชี้แจงโครงการผ่านระบบ	๒,๕๐๐	ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มจำนวน ๑๐๐ คน x ๒๕ บาท
Video Conference ร่วมกับหน่วยงานองค์กร	(งบ สนย.)	
ที่เกี่ยวข้อง ณ กทม. และ ศาลากลางจังหวัด		
๔. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์โครงการฯ ผ่านสื่อ	-	ตามความพร้อมของจังหวัด
ในพื้นที่ และผ่านระบบ Social Network ใน		
ระดับอำเภอ/จังหวัด		
๕.การคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม "ของดีบ้านฉัน" ระดับพื้นที่	๑๓,๑๗๐,๐๐๐	อำเภอละ ๑๕,๐๐๐ บาท ๘๗๘ อำเภอ
๕.๑ ประชุมชี้แจงสร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างการมี	งบศูนย์เทคโนโลยีฯ)	
ส่วนร่วมระหว่างหน่วยงาน องค์กร และเจ้าของวัฒนธรรม		
๕.๒ จัดเวทีประชาคมเพื่อคัดสรรประเพณี		
ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น ของตำบลๆ ละ		
๔ รายการเพื่อเตรียมไปสู่การคัดสรรระดับอำเภอ		
๕.๓ คัดสรรรางวัลวัฒนธรรม “ของดีบ้านฉัน”		
ระดับอำเภอ เพื่อให้ได้ ประเพณี ศิลปะการแสดง		
อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น อำเภอละ ๔ รายการ		
เพื่อเตรียมไปสู่การคัดสรรระดับจังหวัด		
๖. คัดสรรรางวัลวัฒนธรรม "ของดีบ้านฉัน"	๕๐๐,๐๐๐	
ระดับเขต เพื่อให้ได้ ประเพณี ศิลปะการแสดง	(งบ สวธ.)	
อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น เขตละ ๔ รายการ		
เพื่อเตรียมไปสู่การคัดสรรระดับกทม.		
๗. จัดแสดงผลงานประกอบการคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม	-	
“ของดีบ้านฉัน” ระดับจังหวัด ที่ผ่าน	งบ กลุ่มส่งเสริม	
การคัดเลือกระดับอำเภอ เพื่อให้ได้	เครือข่ายฯ)	
ประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น		
จังหวัดละ ๔ รายการ พร้อมมอบประกาศเกียรติคุณ		
เพื่อเตรียมไปสู่การคัดสรรระดับภาค		
๘. จัดแสดงผลงานประกอบการคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม	๕๐๐,๐๐๐	
“ของดีบ้านฉัน” ระดับกทม. ที่ผ่าน	(งบ สวธ.)	
การคัดเลือกระดับเขต เพื่อให้ได้		

รายการ	บาท	คำชี้แจง
ประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น		
๔ รายการ พร้อมมอบประกาศเกียรติคุณ		
เพื่อเตรียมไปสู่การคัดสรรระดับภาค		
๙. จัดงานมหกรรมคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม	๒๐,๐๐๐,๐๐๐	
“ของดีบ้านฉัน”ระดับภาค ๔ ภาค ที่ผ่าน การคัดสรร	(งบ สวธ.)	
ระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานครแล้ว เพื่อให้ได้ประเพณี		
ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น		
ภาคละไม่เกิน ๔ รายการ พร้อมมอบประกาศเกียรติคุณ		
๑๐. คัดสรรรางวัลวัฒนธรรม "ของดีบ้านฉัน"	๑,๐๐๐,๐๐๐	
ระดับประเทศที่ผ่านการคัดสรร ระดับภาคเพื่อให้ได้	(งบ สวธ.)	
ประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้าทอ ที่โดดเด่น		
ระดับประเทศในงานวันอนุรักษ์มรดกไทย หรืองาน		
วันสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์		
๑๑. สร้างแบบบันทึกข้อมูล องค์กรความรู้ที่	๑๐๐,๐๐๐	ออกแบบบันทึก ๔ แบบ ภาย ๒๕,๐๐๐ บาท
ผ่านการคัดสรรจากระดับอำเภอ จังหวัด	งบศูนย์เทคโนโลยีฯ)	
ภาค ประเทศ ในรูปแบบดิจิทัล		
๑๒. กลั่นกรอง ตรวจสอบและบันทึกข้อมูล	๗๔๒,๔๐๐	บันทึกข้อมูล ๙๒๘ อำเภอ/เขตฯ ๔ รายการ
องค์กรความรู้ที่ผ่านการคัดสรรระดับอำเภอ	งบศูนย์เทคโนโลยีฯ)	รายการละ ๒๐๐ บาท
จังหวัด ภาค ประเทศ ในรูปแบบ		
ดิจิทัล		
๑๓. ตรวจสอบและบันทึกข้อมูล	๑,๖๐๐,๘๐๐	บันทึกข้อมูล ๗๒๕๕ ตำบล ๔ รายการ
องค์กรความรู้ที่ผ่านการคัดสรรระดับตำบล	บ ศูนย์เทคโนโลยีฯ)	รายการละ ๔๐ บาท
ในรูปแบบดิจิทัล		
๑๔. พัฒนาระบบข้อมูลองค์กรความรู้ ผ่านเว็บไซต์	๒,๐๐๐,๐๐๐	
และ mobile Application เป็นต้นน้ำในการศึกษา	งบศูนย์เทคโนโลยีฯ)	
ค้นคว้า สืบสาน สร้างสรรค์ พัฒนา บ่มเพาะ ต่อยอด		
๑๕. จัดหาเครื่องมือข่ายคอมพิวเตอร์ สำหรับจัดเก็บ	๗๔๐,๐๐๐	
คลังข้อมูลองค์กรความรู้”ของดีบ้านฉัน” และให้บริการ	งบศูนย์เทคโนโลยีฯ)	
๑๖. พัฒนารูปแบบข้อมูล องค์กรความรู้	-	
พร้อมให้บริการสำหรับการเผยแพร่ ทั้งภาษาไทย		
และภาษาอังกฤษ (สุดยอด ๑๕๐ รายการ)		
๑๗. จัดทำสื่อเพื่อการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์	๕,๐๐๐,๐๐๐	
โครงการฯ ส่งผ่านช่องทางต่างๆ ในส่วนกลางและภูมิภาค	สำนักเฝ้าระวังฯ)	

รายการ	บาท	คำชี้แจง
๑๗.๑ สร้างการรับรู้ ความรัก ความภาคภูมิใจในรากวัฒนธรรม		
ผ่านการจัดทำสติ๊กเกอร์ แอปพลิเคชัน คลิปวิดีโอ		
Spot TV วิทยุ สารคดี หนังสือ รายการโทรทัศน์		
ปฏิทินงานวัฒนธรรมประจำเดือน		
๑๗.๒ ประกวดสัญลักษณ์ “สุดยอดรากวัฒนธรรม”		
๑๘. จัดรากวัฒนธรรม “ของดีบ้านฉันสัญจร”		
ผู้สถานศึกษา กลุ่มชุมชน กลุ่มผู้ประกอบการ		
หน่วยงาน/องค์กร ในพื้นที่ (ตามศักยภาพของพื้นที่)		
๑๙. จัดตั้งศูนย์ประสานข้อมูลสารสนเทศ		ศูนย์ตั้งอยู่ที่สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และที่สำนักงาน
รากวัฒนธรรม “ของดีบ้านฉัน” เพื่อการศึกษา		ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม รวม ๗๗ ศูนย์
ค้นคว้า สืบสาน สร้างสรรค์ ต่อยอด ยกกระดับ		
ให้เกิดคุณค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ		
๒๐. สนับสนุน ส่งเสริมการนำรากวัฒนธรรม	-	ตามแผนงานของสำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
“ของดีบ้านฉัน” ไปเปิดการแสดงในต่างประเทศ		
๒๑. สนับสนุนและส่งเสริมหน่วยงาน สถานศึกษา	-	งบกลาง ฯลฯ
ผู้ประกอบการ และชุมชน นำรากวัฒนธรรมที่ผ่าน		
การคัดเลือก ไปต่อยอด บ่มเพาะ พัฒนา ขยายผล		
ต่อเนื่องต่อไป ตามความพร้อมของพื้นที่		
๒๒. ติดตามประเมินผล	-	บูรณาการกับโครงการตรวจ นิเทศและติดตามประเมินผล
๒๓. สรุป วิเคราะห์ และรายงานผลการดำเนินงาน	-	ของ สตป.

๘. ผลผลิต

๑) ได้องค์ความรู้ประเพณี/ศิลปะการแสดง/อาหาร/ผ้า ที่ผ่านการคัดสรร **ระดับอำเภอ** ละ ๔ รายการ รวม ๓,๗๑๒ รายการ (๘๗๘ อำเภอ และ ๕๐ เขตกรุงเทพมหานคร) **ระดับจังหวัด** ละ ๔ รายการ รวม ๓๐๘ รายการ (๗๗ จังหวัด) **ระดับภาค** ละ ๔ รายการ รวม ๑๖ รายการ **ระดับประเทศ** จำนวน ๔ รายการ (สุดยอด) และ**ระดับตำบล** ละ ๔ รายการ รวม ๒๙,๐๒๐ รายการ หรือตามเกณฑ์ของคณะกรรมการ

๒) ได้บริหารจัดการข้อมูล องค์ความรู้รากวัฒนธรรม ประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร ผ้า อย่างเป็นระบบ

๓) ได้ข้อมูลองค์ความรู้รากวัฒนธรรม ๘ วิถีไทยและมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จับต้องได้ ซึ่งอยู่ในหน่วยงาน องค์กร สังกัดกระทรวงวัฒนธรรม และเชื่อมโยงกับศูนย์ข้อมูลกลางทางวัฒนธรรม

๔) ได้เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์และให้บริการข้อมูลองค์ความรู้ รากวัฒนธรรม แก่ผู้สนใจทั่วไป

๕) จัดงานมหกรรมคัดสรรรากวัฒนธรรม : สู่การรับรู้ การมีส่วนร่วม

- ระดับอำเภอ/เขต จำนวน ๙๒๘ ครั้ง
- ระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร จำนวน ๗๗ ครั้ง
- ระดับภาค ๔ ภาค จำนวน ๔ ครั้ง (๔ จังหวัด)
- ระดับประเทศ จำนวน ๑ ครั้ง

๖) ประเพณี/อาหาร/การแสดง/ผ้าได้เผยแพร่ในงานมหกรรมรากวัฒนธรรม/Cultural Expo 2014 (OTOP) จำนวน ๕ ครั้ง (กทม. และ จังหวัดที่เป็นตัวแทนภาคเนื่องในงานอนุรักษ์มรดกไทย) และในจังหวัดต่างๆ รวมทั้งในต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

๙. ผลลัพธ์

๑) การพัฒนาและต่อยอดประเพณี/ศิลปะการแสดง/อาหาร/ผ้า และรากวัฒนธรรมอื่นๆ ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้ทั้งระดับชุมชน ท้องถิ่น และระดับชาติ

๒) ชุมชน ท้องถิ่นมีความภูมิใจในอัตลักษณ์ของตนเอง และสร้างกระบวนการสืบสานรากวัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่นอย่างต่อเนื่อง

๓) ได้รูปแบบ กระบวนการของการนำประเพณีพื้นถิ่นศิลปะการแสดง/อาหาร/ผ้า และรากวัฒนธรรมอื่นๆ ไปใช้ในการเพิ่มคุณค่าทางสังคมและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เพื่อเป็นต้นแบบให้แก่ชุมชนอื่น ในการนำไปประยุกต์ใช้

๔) การบูรณาการและการมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ภาคีเครือข่าย และหน่วยงานต่างๆ

๕) ประเพณี/ศิลปะการแสดง/อาหาร/ผ้า ที่โดดเด่น ส่งผลให้ภาพลักษณ์ทางวัฒนธรรมของประเทศได้รับการยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

๑๐. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑) สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	๖) กรมการศาสนา
๒) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด	๗) สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
๓) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม	๘) ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
๔) กรมศิลปากร	๙) หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
๕) สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๑๐) ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

๑๑. หน่วยงานให้ความสนับสนุนหลัก

๑) กระทรวงมหาดไทย	๓) สภาวัฒนธรรมกรุงเทพมหานคร/เขต
๒) กรุงเทพมหานคร	๔) สภาวัฒนธรรมจังหวัด/อำเภอ/ตำบล

๑๒. การติดตามประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	ผู้รับผิดชอบ
ผลผลิต (ปริมาณ)			
๑. จำนวนของประเพณี/ศิลปะการแสดง/อาหาร/ผ้า ที่โดดเด่นและภาคภูมิใจในจากชุมชนท้องถิ่นที่ผ่านการคัดสรรระดับตำบล/อำเภอ จังหวัด ภาค และประเทศ ๒. จำนวนการจัดมหรรรมากรวัฒนธรรมในอำเภอ จังหวัด ภาค และประเทศ ๓. จำนวนการจัดและเผยแพร่ประเพณี/ศิลปะการแสดง/อาหาร/ผ้า/รูปแบบต่างๆ ในประเทศและต่างประเทศ ๔. จำนวนแผนพัฒนา ต่อยอดประเพณี/ศิลปะการแสดง/อาหาร/ผ้า เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจในงบบุทธศาสตร์จังหวัด และกลุ่มจังหวัด ปี ๒๕๕๘ ๕. จำนวนและความหลากหลายของกลุ่มคนที่เข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๗ กลุ่ม (ชุมชน เยาวชน สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชน ภาคประชาสังคม นักท่องเที่ยว ฯลฯ)			คณะกรรมการติดตามและประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีวัดและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	ผู้รับผิดชอบ
ผลผลิต (ปริมาณ) (ต่อ)			
๖. ร้อยละ ของกิจกรรม ประเพณี / ศิลปะการแสดง/อาหาร/ผ้า ที่ผ่านการคัดเลือกสรรในระดับจังหวัดได้บรรจุในข้อบังคับและเทศบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่น้อยกว่าร้อยละ.....			
ผลผลิต (คุณภาพ)			
๑. ประเพณี/ศิลปะการแสดง/อาหาร/ผ้า ได้รับการสืบสาน สร้างสรรค์ บูรณาการเพิ่มมากขึ้น ๒. ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศมีรายได้จากการพัฒนาและต่อยอดประเพณี/ศิลปะการแสดง/อาหาร/ผ้า ๓. เด็ก เยาวชน ประชาชน มีความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าในอัตลักษณ์ของตนเอง และสร้างกระบวนการสืบสานประเพณี/ศิลปะการแสดง/อาหาร/ผ้าจากรุ่นสู่รุ่น ๔. ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่โดดเด่นบนเวทีโลก			คณะกรรมการติดตามและประเมินผล

๑๓. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๓.๑ งานประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร และผ้า “ของดีบ้านฉัน” ที่ดีที่สุดจากทุกท้องถิ่นผ่านการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อนำไปต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

๑๓.๒ ประชาชนมีความรัก ความผูกพัน และความภาคภูมิใจในบ้านเกิดและเกิดการสืบสานรากวัฒนธรรม : ประเพณี ศิลปะการแสดง อาหาร และผ้า ของท้องถิ่น จังหวัด และประเทศ